

รายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ
อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร

การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ อำเภอานานิวาส จังหวัดสกลนคร

องค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ ได้เลือกเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงการทุจริตจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ มาดำเนินการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต เพื่อดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริต ตามลำดับความรุนแรง (กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ใน ระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่าความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือ ค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเป็นในเชิงเฝ้าระวัง หรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการงานหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสียหายการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต (เพิ่มเติม)

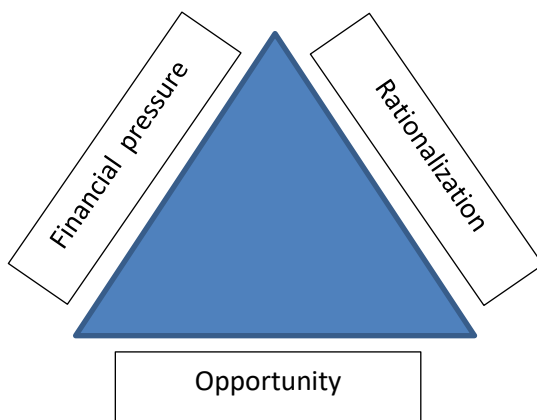
จึงสามารถสรุป เพื่อกำหนดมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ เพื่อดำเนินการจัดการความเสี่ยงการทุจริตตามรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต ในกระบวนการประเมินความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการ ปฏิบัติงาน เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ขัดกันหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่อง เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น การประเมินความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการ โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็น เหตุทำให้ ๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ “เป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ ๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือ ศรัทธา ในความมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม ๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการคาดการณ์คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ โดยคณะกรรมการ บริหารจัดการความเสี่ยงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยง เกี่ยวกับ การปฏิบัติงานที่อาจเกิดความเสียหายการทุจริต โดยมีการกำหนดเกณฑ์ การประเมินมาตรฐานที่ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติงานที่อาจเกิดความเสียหายการทุจริต ดังตารางที่ ๑

ตาราง ที่ ๑ ประเภทและรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริตขององค์การบริหารส่วนตำบลนาคำ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๖

ที่	ประเภทและรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต
๑	ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต ภารกิจในการให้บริการประชาชน ฯ ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และRationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

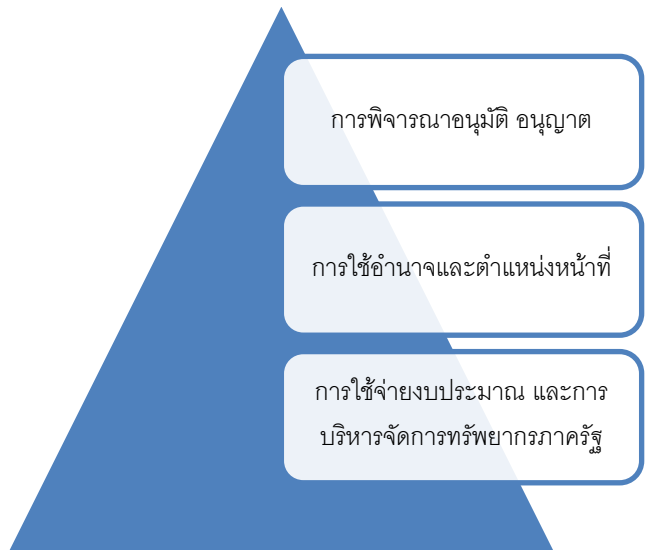
ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

- ๑ • ระบุความเสี่ยง
- ๒ • การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
- ๓- • เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
- ค • การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
- ๔ • แผนบริหารความเสี่ยง
- ๕ • การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
- ๖ • จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
- ๗ • การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
- ๘ • การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจ ประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยง ต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการ ประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามี ความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการ ป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในระเภทความเสี่ยง ซึ่ง เป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	ความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะ มีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/ พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัยด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง(Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

- สถานะสีแดง ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที
- สถานะสีส้ม ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง
- สถานะสีเหลือง ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่
- สถานะสีเขียว ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบและมาตรการจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตและ ประพฤติมิชอบ	ระดับความเสี่ยง			มาตรการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ผลการดำเนินการตาม มาตรการ/การดำเนินการเพื่อ บริหารจัดการความเสี่ยง	ช่วงเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ความรุนแรง (L*I)				
๑. บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจใน การปฏิบัติตนในเรื่องคุณธรรมและ จริยธรรม	๔	๓	๑๒	- มีการจัดทำแนวปฏิบัติฯ และประกาศจริยธรรมและ ข้อบังคับจริยธรรม สำหรับ ผู้บริหารและพนักงานส่วน ตำบล - มีมาตรการที่ใช้บังคับแก่ บุคลากรที่มีพฤติกรรมที่ฝ่า ฝืนจริยธรรม - สอดส่อง ดูแล และกำกับ ติดตามการปฏิบัติตนของ พนักงานส่วนตำบล	๑. จัดทำแนวปฏิบัติ Dos & Don'ts สำหรับให้ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบลใช้ ศึกษาและเป็นแนวทางในการ ประพฤติตนทางจริยธรรม เพื่อให้เกิดความชัดเจนมาก ยิ่งขึ้น	ภายในเดือน มกราคม ๒๕๖๖	สำนักปลัด
๒. กระบวนการประเมินความเสี่ยงการ ทุจริตโครงการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ของ อบต.นาคำ	๓	๕	๑๕	- มีการจัดทำมาตรการ ส่งเสริมความโปร่งใสในการ จัดซื้อจัดจ้างของ อบต.นา คำ	๑. จัดทำมาตรการส่งเสริม ความโปร่งใสในการจัดซื้อจัด จ้างของ อบต.นาคำ	ภายในเดือน มกราคม ๒๕๖๖	กองคลัง
๓. มีการเรียกรับเงินและผลประโยชน์ ตอบแทนอื่นใดจากผู้รับจ้าง ของผู้ควบคุม งาน คณะกรรมการตรวจงานจ้าง หรือ คณะผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล เพื่อให้ได้รับการอนุมัติ หรืออำนวยความสะดวก ในการติดต่อราชการ	๒	๕	๑๐	- จัดทำประกาศมาตรการ ป้องกันการรับสินบนของ อบต.นาคำ		ภายในเดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๕	สำนักปลัด

